

2 Μαΐου, 1996

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, ΚΡΟΝΙΔΗΣ,
Δ/στές]

ΙΜΠΡΑΧΗΜ ΑΖΙΖ,

Εφεσείων-Αιτητής,

v.

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Εφεσίβλητης-Καθ' ης η αίτηση.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 1250).

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Ισχυρισμός για προκατάληψη κατά του εφεσείοντα από το διευθυντή του αρμόδιου τμήματος λόγω της φυλετικής του καταγωγής — Εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι τα όσα περί προκατάληψης αποδόθηκαν στο διευθυντή, δεν ειπώθηκαν, με αποτέλεσμα να μην εγείρεται θέμα αξιολόγησης ή εκτίμησής τους στην έφεση.

10 Διοικητικό Δίκαιο — Αξιοπιστία γεγονότων που ανάγονται στη διοίκηση — Αρχή ότι κριτής της αξιοπιστίας κάθε γεγονότος που ανάγεται στην άσκηση λειτουργίας του αρμόδιου διοικητικού οργάνου, είναι το ίδιο το διοικητικό όργανο — Απόκλιση από την αρχή αυτή μπορεί να δικαιολογηθεί στην περίπτωση διερεύνησης από το Δικαστήριο ισχυρισμών για παράβαση θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπου, εφόσον το θέμα εγείρεται στη δίκη, δικαιολογείται η λήψη μαρτυρίας.

15 Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Αρχή της ισότητας — Η φυλετική καταγωγή δεν αποτελεί λόγο για άνιση μεταχείριση.

20 Έφεση — Εξέταση λόγων έφεσης — Μόνο οι λόγοι έφεσης που στρέφονται κατά των ευρημάτων του πρωτόδικου Δικαστηρίου εξετάζονται στην έφεση.

25 Ο εφεσείων που ήταν Τουρκοκύπριος, προσβάλλει με την παρούσα έφεση, την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου το οποίο επικύρωσε την απόφαση της ΕΔΥ, για προαγωγή άλλου λειτουργού

αντί του εφεσείοντα, στη θέση του μόνιμου Λειτουργού Γεωργικών Ερευνών Α, Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών. Ο εφεσείων ισχυρίστηκε στην προσφυγή του, ότι έτυχε άνισης μεταχείρισης λόγω της καταγωγής του, από υπηρεσιακούς παράγοντες και συγκεκριμένα από τον πρώην διευθυντή του Ινστιτούτου, ισχυρισμός που είχε προηγουμένως απορριφθεί από την ΕΔΥ. Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού άκουσε μαρτυρία σχετικά με το θέμα, απέρριψε την προσφυγή, αφού αποφάνθηκε ότι δεν υπήρξε η ισχυριζόμενη προκατάληψη κατά του εφεσείοντα από τον τότε διευθυντή του Ινστιτούτου.

5

Οι λόγοι της έφεσης είχαν σαν υπόβαθρο ότι τα όσα λέχθηκαν από το διευθυντή του εφεσείοντα, αποδείκνυαν προκατάληψη σε βάρος του λόγω της φυλετικής του καταγωγής. Επίσης ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έκαμε ορθή εκτίμηση της σημασίας και του περιεχομένου τους.

10

15

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου απέρριψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

Το εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι ο διευθυντής δεν είπε οτιδήποτε στον εφεσείοντα που πρόδιδε προκατάληψη για τους λόγους που ισχυρίστηκε ο εφεσείων ή για άλλους λόγους, δεν εφεσιβλήθηκε. Επομένως οι λόγοι της έφεσης περί λανθασμένης αξιολόγησης των λεχθέντων δεν μπορούν να τύχουν εξέτασης, δεδομένου ότι προϋπόθεση για την εγκυρότητα και εξέτασή τους ήταν η αποδοχή τους από το πρωτόδικο Δικαστήριο.

20

25

Η έφεση απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διάταγμα για έξοδα.

30

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

Ζαβρού v. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπόθ. Αρ. 779/87, ημερ. 26.1.89.

35

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Πιχής, Δ.) που δόθηκε στις 20 Νοεμβρίου 1990 (Αριθμός Προσφυγής 300/88), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή του εφεσείοντα εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας να προάξει το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση του μόνιμου Λειτουργού Γεωργικών Ερευνών Α'.

40

Αιμ. Λεμονάρης, για τον Εφεσείοντα.

Α. Παπασάββας, Εισαγγελέας της Δημοκρατίας για την Εφεσίβλητη.

5

Α. Ευσταθίου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

10 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ο Εφεσείων είναι Τουρκοκύπριος και με την παρούσα έφεσή του προσβάλλει την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, το οποίο επικύρωσε την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ημερ. 23.12.87 να προάξει το Δημήτριο Χατζηδημητρίου αντί του εφεσείοντα στη θέση του μόνιμου Λειτουργού Γεωργικών Ερευνών Α', Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών.

15

20 Ο ουσιωδέστερος λόγος της προσφυγής του Εφεσείοντα συνίστατο στον ισχυρισμό ότι έτυχε δυσμενούς μεταχείρισης λόγω της καταγωγής του. Η δυσμενής αυτή μεταχείριση δεν αποδόθηκε στην Τμηματική Επιτροπή, ούτε στα μέλη της Δημόσιας Υπηρεσίας αλλά στους υπηρεσιακούς παράγοντες του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και ιδιαίτερα στον κ. Κρέντο, πρώην διευθυντή του Ινστιτούτου.

25

30 Ο Εφεσείων διατύπωσε τους ισχυρισμούς του για προκατάληψη στην ΕΔΥ την 30.11.82 και στις 22.12.82 η Επιτροπή έκρινε το παράπνοτό του ανεδαφικό. Σε κατοπινό στάδιο και συγκεκριμένα στις 26.11.86, ο Εφεσείων επανέφερε το παράπνοτό του στην ΕΔΥ όταν πληροφορήθηκε ότι η Τμηματική Επιτροπή δεν τον περιέλαβε στον κατάλογο των συστηθέντων για προαγωγή στην προαναφερθείσα θέση. Η ΕΔΥ εξέτασε εκ νέου το θέμα αυτό, αλλά το απέρριψε για δεύτερη φορά κρίνοντας ανυπόστατους τους ισχυρισμούς του.

35

40 Παρά το γεγονός ότι το αρμόδιο διοικητικό όργανο, η ΕΔΥ, απέρριψε σαν ανεδαφικούς τους ισχυρισμούς του εφεσείοντα, εντούτοις το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ορθό προς άρση κάθε αμφιβολίας ως προς την ύπαρξη ή όχι προκατάληψης εναντίον του εφεσείοντα, να ακούσει μαρτυρία σχετικά με το θέμα και ιδιαίτερα το περιεχόμενο της συνομιλίας που είχε ο εφεσείων με τον κ. Κρέντο, στην διάρκεια της οποίας ο τελευταίος, όπως ισχυρίζεται ο εφεσείων, του είπε: "Πού να σε κατατάξουμε κ. Αζίζ; Μαζί τους δεν πήγες, έμεινες ποδά. Έλληνας δεν είσαι."

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, στην απόφασή του, αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην απόφαση της Ολομέλειας στην *Ζαβρού v. Δημοκρατίας* Υπ. Αρ. 779/87, ημερ. 26.1.89, όπου αναγνωρίστηκε ότι το αρμόδιο διοικητικό όργανο είναι ο κριτής της αξιοπιστίας κάθε γεγονότος που ανάγεται στην άσκηση της λειτουργίας του, η οποία κατά κανόνα περιλαμβάνει και την αξιολόγηση κάθε αμφισβητούμενου γεγονότος, που μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να δικαιολογηθεί απόκλιση από την αρχή αυτή, όπως ενδεχομένως στην περίπτωση διερεύνησης από το Δικαστήριο ισχυρισμών για παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπου δικαιολογείται η λήψη μαρτυρίας εφόσον το θέμα εγείρεται στη δίκη. Επίσης, αναφέρθηκε στη σημασία της αρχής της ισότητας και διατύπωσε τη θέση, με την οποία συμφωνούμε, ότι η εξασφάλιση της ισότητας ανεξάρτητα από φυλετική και αγωγή, αποτελεί συνταγματική επιταγή και συγχρόνως προσταγή του δικαίου για απόδοση δικαιοσύνης στον άνθρωπο.

Ακολούθως, το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέτασε τη μαρτυρία που είχε δοθεί από τον εφεσείοντα και τον κ. Κρέντο σε συνάρτηση με το σύνολο των στοιχείων που είχαν τεθεί ενώπιόν του και κατάληξε ως εξής:

“..... Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγω είναι ότι ο κ. Κρέντος αξιολόγησε τον αιτητή χωρίς καμιά προκατάληψη, ούτε είτε οτιδήποτε στον αιτητή που πρόδιδε ή συνηγορούσε υπέρ της ύπαρξης προκατάληψης εκ μέρους του εναντίον του αιτητή για φυλετικούς ή άλλους λόγους. Τα στοιχεία του φακέλου φανερώνουν ότι όχι μόνο ο κ. Κρέντος αξιολόγησε τον αιτητή χωρίς προκατάληψη, αλλά επίσης ότι η κρίση του για την αξιολόγηση της υπηρεσίας του συμπίπτει σε γενικές γραμμές και με εκείνη άλλων λειτουργών του Ινστιτούτου που είχαν την ευκαιρία να αξιολογήσουν τον αιτητή, γεγονός που ενισχύει την αντικειμενική υπόσταση της αξιολόγησής του.”

Σαν αποτέλεσμα, η προσφυγή του εφεσείοντα απορρίφθηκε.

Ο πρώτος λόγος της έφεσης με ενδιάμεση απόφασή μας, μετά από προδικαστική ένσταση από μέρους της εφεσίβλητης ότι δεν ήταν αιτιολογημένος, απορρίφθηκε. Οι υπόλοιποι λόγοι της έφεσης είχαν σαν υπόβαθρο ότι ο κ. Κρέντος πράγματι είπε στον εφεσείοντα τα προαναφερθέντα και διατυπώθηκαν οι ισχυρισμοί ότι αυτά αποδεικνύουν προκατάληψη σε βάρος του εφεσείοντα ένεκα της φυλετικής του καταγωγής, ότι δημιουργούν σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με τη δίκαιη και αντικειμενική εκτί-

μηση της αξίας του και οδηγούν στο συμπέρασμα ότι πράγματι υπάρχει ισχυρή προκατάληψη σε βάρος του εφεσείοντα λόγω της φυλετικής του καταγωγής.

- 5 Πέραν των ισχυρισμών αυτών αναφέρεται επίσης ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν εκτίμησε σωστά τη σημασία και το περιεχόμενο των όσων ο κ. Κρέντος ανέφερε κατ' ισχυρισμό στον εφεσείοντα.
- 10 Οι ισχυρισμοί του Εφεσείοντα για δυσμενή διάκριση εξετάστηκαν από την ΕΔΥ και το πρωτόδικο Δικαστήριο με βάση το σύνολο των στοιχείων που είχαν τεθεί ενώπιόν του και της μαρτυρίας που είχε προσαχθεί, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι ο κ. Κρέντος δεν είπε οτιδήποτε στον Εφεσείοντα που πρόδιδε ή συνηγορούσε υπέρ της ύπαρξης προκατάληψης εκ μέρους του, εναντίον του εφεσείοντα για φυλετικούς ή άλλους λόγους και το εύρημα αυτό του πρωτόδικου Δικαστηρίου δεν εφεσιβλήθηκε.
- 15 Επομένως οι λόγοι της έφεσης που αφορούν ισχυρισμούς ως προς την έννοια που πρέπει να αποδοθεί στους λόγους του κ. Κρέντου και τα περί λανθασμένης αξιολόγησής τους, δεν μπορεί να αποτελέσουν έγκυρους λόγους έφεσης και δεν μπορούν να τύχουν εξέτασης, δεδομένου ότι προϋπόθεση για την εγκυρότητα και εξέτασή τους ήταν η αποδοχή από το πρωτόδικο Δικαστήριο των όσων έχουν αποδοθεί στον κ. Κρέντο. Όμως το πρωτόδικο Δικαστήριο κατάληξε στο εύρημα ότι τα όσα αποδόθηκαν στον κ. Κρέντο δεν ειπώθηκαν και συνεπώς δεν εγείρεται θέμα αξιολόγησης ή εκτίμησής τους.
- 20
- 25

- 30 Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διάταγμα για έξοδα, δεδομένου ότι δεν ζητήθηκαν από την εφεσίβλητη.

Η έφεση απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διάταγμα για έξοδα.